

Y. Silvertides
№ 20, 1946

Bulgara esperantisto

ОРГАН НА БЪЛГАРСКИЯ ЕСПЕРАНТСКИ СЪЮЗ И БЪЛГ. ЕСПЕРАНТСКА КООПЕРАЦИЯ

ГОДИНА 24-а

София, НОЕМВРИ 1946 год.

БРОЙ 5

НАЙ-ПЪРВИЯТ ЕСПЕРАНТСКИ ДЪЛГ

Капиталът е първото и най-важно условие за съществуването и функционирането на всяко едно стопанско предприятие. Затова набирането на дялов капитал за дълго време още ще бъде най-главната задача и на нашата кооперация, ако искаме тя да изпълни своите задачи достойно и навреме. Иначе тя ще крета, нейната дейност ще бъде анемична, и може да пропусне важни моменти, съдбоноси за есперантското движение у нас. Ако една торна нива оставим незасята, в нея ще поникнат буйни плевели. В днешните дни на културен възход, на свобода и най-благоприятни условия за широка есперантска дейност, както и на официално насърчаване на кооперативното дело, също и нашата кооперация трябва да заеме твърдо и енергично своето място.

Капиталът на нашата кооперация е все още недостатъчен. Мнозина са есперантистите, които все още не са станали членове или не са увеличили капитала си било в пари, било в облигации. Подпомагането на кооперацията трябва да бъде днес първият и най-важен дълг на всеки есперантист. Всяко бавене е гибелно, защото докато ние се колебаем, времето и разходите текат. Сега трябва с всички

сили да я подпомогнем, за да може тя да изпълни блестяще своите задачи. Трябва добре да помним, че навременната помощ е двойна помощ. Стоенето настрана не може да бъде извинено с нищо, то е вредно за есперантското движение, равнозначно на бягство от дълга или на бойкот. То е полезно за враговете на движението, които подмолно и най-усърдно работят против него.

Част от есперантските дружества все още не са направили необходимото за вербуване на нови членове и почти нищо за увеличаване на капитала от старите членове в пари или облигации. А на тях ние възлагаме най-големи надежди. Надяваме се, че всички те ще изпълнят достойно своя дълг.

Есперантисти, управителният съвет на кооперацията и Ц. К. на Б. Е. Съюз ви канят да изпълните най-добросъвестно своя пръв есперантски дълг, като станете членове, като спечелите приятелите си и като увеличите внесения си вече капитал в пари или в облигации. Чрез книгите и помагалата, които кооперацията ще ни набави, нашата работа ще бъде най-ефикасно подпомогната, а българската книжнина и култура ще бъдат показани пред света.

Евст. Цифудов

СЪИДЕЙНИЦИ, аболирайте се за година II на сл. „INTERNACIA KULTURO“ — богато илюстрирано списание, голям формат. В списването му участвуват видни есперантисти от България, Югославия, Румъния, Унгария и др. страни.

Абонамент за 16 броя до края на 1947 година — 500 лв., внесени по пощ. чек. см. 1133 на Съюза.

ЗА ЕСПЕРАНТСКИТЕ ИЗПИТИ

Есперантското движение по своя характер е високо благородно просветно движение, което работи с всички средства за издигането и самообразованието на своите членове. Всеки есперантист, за да усвои правилно международния език, трябва да усвои и изучи правилата и законите на развитие на своя матерен език. Само тази да е ползата от есперанто, тя не е малка. Но не е само това. Есперантистите работят за запознаването на чужденците с нашата родна страна, литература и култура. За тази цел се води оживена международна кореспонденция, която дава благотворни резултати. В това направление ще се постигнат още по-благотворни резултати, ако има подготвени кадри. За подготовка именно на тези кадри се учреди Българският Есперантски Институт, чийто устав предстои да бъде одобрен от нарочно свикана конференция или пък по време на 30-ия есперантски конгрес. Една от най-важните задачи на Института е подготовка на есперантски кадри. За постигане на тази цел ние сега обнародваме правилника и програмата, по които ще се произведат изпитите. Нека кандидатите, като ги имат пред очи, започнат сериозно подготовката си, а точната дата, когато ще бъдат произведени изпитите, ще бъде съобщена допълнително.

Правилник и програма на изпитите за владеење на езика Есперанто

А. ПРАВИЛНИК

§ 1. Изпитите се произвеждат през време на общите събрания или конференции на Българския Есперантски Институт. Те могат да се произведат и по време на конгресите на Българския Есперантски Съюз, след завършването на всеки курс и когато ръководството на Института реши.

§ 2. Изпитите могат да се произведат, ако минимум трима кандидати подадат молба.

§ 3. Всеки кандидат за изпит подава до управата на Института молба, в която описва дейността си, споменава за коя степен кандидатствува, прилага определената такса и съчинения, ако има такива.

Молбата трябва да бъде подадена поне 10 дена преди изпита.

§ 4. Кандидатите плащат следните изпитни такси:

- а) За елементарно владеење на езика — 200 лева
- б) За напреднали в езика 300 „
- в) За ръководители на курсове и групи 500 „
- г) За лектори и преподаватели по езика 1000 „

Забележка. Управата може да изменя таксата според курса на лева.

§ 5. Всички изпити се произвеждат на есперанто. Кандидатите могат да употребяват през време на изпита речници по решение на комисията.

Б. ПРОГРАМА

I. За елементарно владеење на езика

1. Кратка диктовка из конгресните речи на Заменхоф ($\frac{1}{2}$ час за диктовката и 1 час за превода).
2. Съчиняване на писмо от една страница (1 час).
3. Обикновен разговор с кандидата в продължение на $\frac{1}{4}$ час: въпроси и отговори.
4. Елементарни познания за есперантското движение и литература.
5. Декламирање на „La Espero“ (есперантския химн).

II. За напреднали в езика

1. Превод на текст из съчиненията на Заменхоф (около 400 думи).
2. Съчинение по дадена тема (около 400 думи).
3. Въпроси във връзка с историята на есперантското движение, българско и международно, и неговата литература.
4. Декламираше на „La Espero“ и „La Vojo“.
5. Разказване и преразказване.
6. Граматически анализ на текст.

III. За ръководители на курсове и групи

1. Съчинение на сказка за есперантския живот, движение, литература.
2. Превод на български текст (из белетристиката или популярната наука) — около 500 думи.
4. Основни познания за българското и международно есперантско движение и литература — въпроси.
5. Есперантска лекция — писмена или практическа. Критика на урока — методически анализ и обяснения.

IV. Изпит за лектори и преподаватели по езика

1. Кандидатът за лектор и преподавател по езика съчинява научна студия или изследване върху езика есперанто, неговото движение и литература, представя го на управата на Института и го защитава пред назначена комисия от трима видни есперантисти в публично събрание, състоящо се от членове на Института и гости.

2. Отговаря на въпроси от страна на членовете на комисията, както и от желаещите присъстващи, с разрешение на комисията, върху основните въпроси на есперантизма.

Всеки кандидат трябва да има предвид следното: Той може да се яви на изпит за тази степен, за която се чувства подготвен.

За I степен могат да се явят тези, които си служат писмено и устно с езика за нуждите на обикновения живот.

За II степен се явяват тези, които владеят отлично езика и могат да вземат участие в разисквания на събрания, международни конгреси и пр.

За III степен могат да се явят тези, които познават историята на езика, организацията на движението, литературата му, неговата теория и практика, начините на неговото преподаване в частни уроци, курсове, училища, и които могат да си служат отлично с него във всички области на живота.

За IV степен могат да се явят тези, които са научно подготвени да работят в движението и познават много основно литературата му.

Изпитната комисия се състои от трима души, като се поканва и Министерството на народното просвещение да прати свой представител в нея. Кандидат, успешно издържал изпита си, получава съответна диплома. Всеки кандидат получава писмено съобщение за датата на изпита. Ако кандидатът не издържи успешно изпита си, има право да се яви наново, като числото на явяванията не е ограничено, но за всяко явяване се плаща пълна такса.

Издържалите успешно изпита получават право да ръководят курсове, които се откриват в страната, но според степента. Курсове за начеващи могат да водят само издържалите I и II степен, а курсове за напреднали — издържалите III и IV степен. Списъкът на лекторите и преподавателите се обнародва в есперантската преса.

БЕЗПЛАТНИ ОБЯВИ. Всеки български съидейник, който внесе 500 лв. абонамент за съюзното издание „Интернациона Културо“ 1946—1947 г., има право да изпрати обява от 10 думи вкл. адреса, която да бъде поместена безплатно, по реда на постъпването в редакцията.

1. Tuj dirite, tuj farite; li prenis la hakilon taŭge akriĝitan por komenci forigi el la ligno la ŝelon kaj ĝin ekĝlatigi, sed kiam li estis fraponta la unuan hakbaton, li restis kun la brako senmova en la aero, ĉar li aŭdis voĉeton subtilan, subtilan, kiu diris, sin rekomendante:

2. „Ne batu min tro forte!“

3. Imagu al vi kiel restis tiu bona maljunulo, Majstro Ĉerizo.

4. Li turnis la okulojn ĉirkaŭ la ĉambro por ekvidi el kie tiu voĉeto eliris, kaj li vidis neniun! Li rigardis sub la stablo, kaj neniun; li rigardis en ŝranko, kiu restis ĉiam fermita, kaj neniun; li rigardis en la korbeto de la segaĵeroj kaj rabotaĵeroj, kaj neniun; li malfermis la pordon de la laborejo por rigardi ankaŭ sur la strato, kaj neniun! Kaj do?...

5. „Mi komprenas“, tiam li diris, ridante kaj gratante sian perukon, „verŝajne tiun voĉeton mi imagis mem. Ni rekomencu nian laboron.“

6. Kaj repreninte la hakilon, li faligis plenfortegan baton sur la pecon da ligno.

7. „Ho ve! Vi dolorigis min“, kriis plende la sama voĉeto.

1. Речено, сторено; той грабнал добре наточената брадва, за да почне да обелва дървото и да го оглажда, но когато щял да нанесе първия удар, останал с неподвижна ръка във въздуха, защото чул тънко, тънко гласче, което казвало, като се препоръчвало:

2. „Не ме бий много силно!“

3. Представете си как останал (учуден) този добър старец, майстор Черешко.

4. Той огледал с уплашени очи стаята, за да види от къде излиза това гласче, и никого не видял! Погледнал под тезгяха — никой; погледнал в шкафа, който стоял винаги затворен — никой; погледнал в кошчето с копачета и талаш — никой; отворил вратата на работилницата, за да види и на улицата — никой! Тогава?..

5. „Разбирам“, казал той тогава, като се смеел и чешел перуката си, „изглежда, че сам съм си представил това гласче. Да започнем отново работата си“.

6. И като взел пак брадвата, нанесъл силен удар на дървения къс (парчето дърво).

7. „Олеле, заболя ме“, извикало плачливо същото гласче.

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ТЕКСТА ИЗ „ПИНОКИО“

1. Dirite, farite са минали страдателни причастни наречия (pasivaj participaj adverboj de estinta tempo). Думата tuj (веднага) тук може да не се преведе, тъй като употребяваме общоприет български израз. Akriĝitan се отнася към hakilon и затова също е във винителен падеж. Forigi la ŝelon — да махне кората (да обели). Estis fraponta е сложно глаголно време. Спомагателният глагол е в минало време, а причастието е бъдещо. Това глаголно време означава действие, което в един минал момент е предстояло (бъдеще в миналото). Превежда се: щял да..., щеше да...

2. На —и свършва заповедното наклонение. Tro означава извънредно много, повече, по-силно, отколкото tre, повече отколкото може или трябва: troplenigita — препълнен. Tro grandaj kalkuloj kondukas al nuloj. (Много големи сметки довеждат до нули). Tro da libero kondukas al mizero. (Много голяма свобода довежда до нищета).

3. Imagu представете си. В есперанто може без al vi. Restis останал (неподвижен, без да се мърда, учуден).

4. Li vidis neniun — видял никого. В есперанто няма нужда от отрицание при глагола, щом има друга отрицателна дума. Segaĵeroj превеждаме с копачета (малки парчета от рязани дъски и летви, които децата събират, за да си играят с тях). Laborejo работилница. Наставката —eĵ означава място, където става някое действие, се върши, продава или намира нещо. Do прочее, значи, тогава, като е тъй.

5. Ridante, gratante — сегашни действителни причастни наречия (aktivaj participaj adverboj de estanta tempo). На български се превеждат: като се смеел (смейки се), като чешел (чешейки). Съответната форма в руски език се казва деепричастие. Вместо буквалния превод „Сам съм си представил това гласче“ на български можем да кажем по-гладко: „Това гласче ми се е чуло.“ Rekomenci започвам отново. Представката re означава действие, което се повтаря, става пак, наново, отново.

6. Repreninte е минало действително причастно наречие (aktiva participa adverbo de pasinta tempo). Превежда се с „като“ и глагол в минало време.

7. Ho ve уви. В случая по-добре е да се преведе с „олеле“.

БРАВО НА с. ГЛАВАЦИ

Есперантското дружество „Свобода“ в с. Главаци, Врачанско, развива похвална дейност. Било е свикано извънредно събрание с доклад за работата на 29-я конгрес в Асеновград. За да се съберат средства за библиотека, канцелария и пр., членовете са решили да дадат помощи в натура, да изнесат забави и вечеринки. Решено било да се отпочне усилено лично и колективно международно кореспондиране за разясняване живота в народната република България и за развитие на международната демократична солидарност и на братските отношения между демократичния свят, като по-интересните писма се превеждат за вестници и списания.

През годината ще бъдат открити 2 курса по есперанто за начеващи и напреднали с ръководители Иван Димов и Андрей Найденов, учители.

Било е решено да се обяви сърев-

нувание на есперантското дружество — Браца по привличане на нови членове и по международното кореспондиране за времето от 1. X. до 31. XII. За резултатите своевременно ще съобщим в списанието.

Взето е решение да се положат особени грижи за разпространяване на съюзните и кооперативни издания. Браво на Главаци!

ГОДИШНИК НЯМА ДА СЕ ИЗДАДЕ

Предвид наличието на две списания — „Булгара Есперантосто“ и „Интернация Културо“, в които се печатат, макар и постепенно, всички материали и документи свързани с есперантското движение, Централният комитет на Съюза е решил да не издава годишника, за който някои съидейници са предплатили по 100 лева.

Събраните суми ще бъдат върнати на предплатилите съидейници, като им се прихванат срещу членски внос, абонамент на „Булгара Есперантосто“ и „Интернация Културо“ или при поискване — им се върнат.

32-ЯТ МЕЖДУНАРОДЕН ЕСПЕРАНТСКИ КОНГРЕС

Получи се съобщение, че по решение на Internacia Esperanto-Ligo (IEL) 32-ят международен есперантски конгрес ще се състои в гр. Берн, столицата на Швейцария, от 26 юли до 2 август 1947 год. В същия град се състоя последният, 31-ят конгрес преди войната в 1939.

Таксите за присъединяването към конгреса до 31. XII. 1946. са 25 шв. фр., до 31. III. 1947. — 30 шв. фр., а след тази дата 35 шв. фр. Плащането на сумите става чрез Банка Български кредит, ул. Александър I 12, София. Поради девизни трудности, необходимо е, щото плащането на сумите за жилище, ядене и участие в екскурзиите да стане предварително. Всяко плащане да бъде извършвано чрез Банка Български кредит до Швейцарската народна банка за сметка на 32-я международен есперантски конгрес в Берн, Bundesgasse 20, Svislando.

Набавете си СТИХОТВОРЕНИЯТА на Хр. Ботев, есперантски превод на Ив. Добрев. Цена 40 лв.

Доставя Бълг. Еспер. Съюз, ул. „Гр. Игнатиев“ 2, София, чекова сметка 1133.

В началото на ноември ще излезе първият брой на конгресното списание „Svislando vokas vin“, което ще излиза редовно до конгреса и ще дава полезни сведения за всички пътници.

СЪОБЩЕНИЯ

Д-р Иво Лапена, председател на Хърватския есперантски съюз, е назначен за доцент в Загребския университет. През август 1946 е излязло неговото съчинение на хърватски за Обединените народи. Д-р Лапена дълго пребивава в Париж като член от югославската делегация на мирната конференция.

*

В железничарския синдикален дом до източната гара на Будапеща е уредено постоянно есперантско дежурство. Унгарските железници са дали отпуск на железничаря Лудовик Корсос със свободен билет, за да кръстосва цялата страна и да пропагандира есперанто между железничарите.

ЕСПЕРАНТО КАТО ФАКТОР НА КУЛТУРАТА

На есперантския конгрес в гр. Утрехт, Холандия, свикан от четирите есперантски съюза в страната, са говорили няколко учени мъже, неесперантисти и есперантисти, които са застъпили схващания, заслужаващи вниманието на света. Затова ги и правим достойние и на нашата общественост.

Д-р О. Дамсте, специалист по езиковото обучение, е заявил следното: „Ако ми бяха казали преди една година, че аз ще говоря днес на конгреса в полза на есперанто, аз бих се изсмял на подобно твърдение като на нещо невъзможно, обаче аз сега правя това. Изучвайки езика, аз се чувствавам обогатен и се срамувам, че в продължение на толкова много години съм учил и преподавал трудни езици, докато съществува език така прост, обаче толкова много изразителен. Учениците в холандските гимназии имат в продължение на 6 години 3960 учебни часа за преподаване на 5 езика: за латинския са определени 1520 часа, за гръцкия — 1020, за френския — 640, за немския — 360, за английския — 440 часа! Но дори и след тези близу 4000 часа те не успяват да овладеят тези езици, но това постигат едва след много труд и прилежание.

За есперанто обаче са нужни само 50—60 часа, за да може човек свободно да се изразява на него. Аз лично се срамувам, а се срамувам и от името на първоначалното, средното и висшето учителство, и смятам, че сме виновни, че много по-рано ние не сме започнали да преподаваме този език, и силно смутен се запитвам, защо есперанто още преди много и много години не е бил въведен в училищата.“

Професорът по класич. езици от университета в Тур, Франция, Г. Варингиен, е подчертал колко много са попречили езиковите различия за пълното и правилно разбиране на делегатите на мирната конференция в Париж. Според него, липсата на хартия във Франция, в средните по големина и в малките държави е станала причина, щото ръкописите на много учени да стоят затворени, а вследствие на това да се понижава нивото на културата, както и да се повишават чрезмерно цените на печатните произведения. Обнародването на тези ценни съчинения на есперанто осигурява, ако този език бъде въведен, по-голямо количество на издадените екземпляри и много по-масово разпространение, а поради това и на много по-достъпни цени.

Накрай конгресът е бил закрит от председателя В. Ф. Круит, който е изказал пожеланието неморно да се работи за въвеждането на есперанто в училищата и за приложението му в международните отношения от страна на всички организации. Работниците есперантисти нека по-енергично заработят в своите синдикати и партии, за да могат ръководителите им да разберат всестранно важността и необходимостта на нашето движение.

Най-доброто четиво за усъвършенствуване на езика е

FUNDAMENTA KRESTOMATIO от д-р Л. Заменхоф.

НОВО ФРЕНСКО ИЗДАНИЕ, 472 СТРАНИЦИ. ЦЕНА 550 ЛЕВА.

Доставя Български Есперантски Съюз, ул. „Граф Игнатиев“ 2, София, Пощенска чекова сметка 1133.

КНИГОПИС

Току-що излезе от печат, издание на Българската Есперантска Кооперация, книгата „ADRIATICA TEMO“ от Miroslav Krleža. Цена 30 лв. Доставка Българският Есперантски Съюз, Граф Игнатиев 2, София.

Авторът на брошурата, Miroslav Krleža, е един от най-забележителните съвременни хърватски писатели. Той е написал много драми, разкази, романи, поеми, есета, полемични статии и рецензии. Сега той е редактор на хърватското литературно списание „Република“. Брошурата е преведена на есперанто с разрешение на автора от Марко Деметрович.

По един интересен и оригинален начин авторът разглежда историческото развитие на въпроса за Триест и Адриатическото крайбрежие, както и не-

прекъснатите борби между славяни и италианци за това крайбрежие в продължение на векове. Този въпрос в наши дни също бе поставен на разрешение и на всички е известно до какви върховни напрежения се стигна при разискванията в Парижката мирна конференция, които сега продължават и в Ню-Йорк. Въпросът не е стихнал и днес и той ще продължава да вълнува умовете и сърцата на хиляди и милиони. Борбата на славянските „варвари“ срещу „културните“ италианци не е империалистична, тя е напълно оправдана, защото почива на принципа за народностно самоопределение. А в тоя край населението в голямото си мнозинство е славянско и с пълно право и основание води борба за включването си в своята национална държава — Югославия.

Затова от гледище на историята и правото напълно оправдано е заключението на автора, когато пише: „Ние съзнаваме, че правото е на наша страна. Тито, за когото Уинстън Чърчил в 1943 г. заяви, че той от стратегична и тактична гледна точка има много по-голямо значение отколкото Айзенхауер, Тито по въпроса за Триест не стои сам. Зад Тито стоят всички словенци, всички сърби и всички българи, всички хървати, всички чехи, всички поляци и всички словаки. И русите“.

Ние препоръчваме горещо брошурата на нашите читатели. Четете я и не само я четете. Пратете я на вашите кореспонденти в чужбина. Така ние ще ги запознаем и то по един сравнително изчерпателен начин с много актуелния и шумелия въпрос за Триест и Адриатическото крайбрежие.

Българската Есперантска Кооперация издаде, а Българският Есперантски Съюз доставя брошурата „Училището, учителите и международният език“. Цена 40 лв. Това са няколко статии от В. Н. Енгелхард, проф. д-р Бьорн Колиндер, д-р А. Милдвурф, в които се разглежда от различни страни въпросът за международния език. В брошурата има изобилен материал, който може да се използва за пропагандични събрания, срещи и пр. Тя може да се използва за разпространение не само между ученици, студенти, учители и др., но също така и между всички останали съсловия: земеделци, работници, чиновници, занаятчии, свободни професии и др., с една дума, между всички, които се интересуват от въпроса за международния език.

Излезе от печат и се пусна в продажба книгата „Legolibro — historiaj kaj literaturaj materialoj por superejaj kursoj kaj mestlerigo, kun enkonduko de Prof. D-го Stojan Gidjev, от Иван Сарафов. Цена на обикновен екземпляр — 250 лв.; броширана — 270 лв.; с обикновена подвързия — 350 лв.; с разкошна подвързия — 450 лв. Издание на Българската Есперантска Кооперация. Доставка се от Българския Есперантски Съюз.

Книгата е нагодена специално за висши курсове и изпити, които ще бъдат произведени според програмата на Българския Есперантски Институт, която помещава в настоящата книжка на „Bulgara Esperantista“.

ЕСПЕРАНТСКА ХРОНИКА

В Белгия

Конгресът на Белгийския есперантски съюз се е състоял на 7 април 1946 г. Това е първият конгрес от 1939 г. насам, който е минал при голям успех.

Белгийският вестник „Le Matin“ е обнародвал няколко статии за есперанто.

В Чехословакия

В списанието „Esperantista“, орган на есперантистите в Чехословакия, четем, че е разрешено есперанто да бъде въведен като незадължителен учебен предмет в словашките търговски училища.

„Esperantista“. Първите изпити ще бъдат насрочени по всяка вероятност през идната година, като ще се използва есперантска конференция или конгрес, за да не се правят излишни разходи.

В книгата са поместени: „La Espero“ (есперантският химн), La Vojo (Пътят), Ekzercoj от Заменхоф, Писмото за произхода на Есперанто, Из историята на есперантското движение, Кратка история на работническото есперантско движение, Речите на Заменхоф, из Езикови въпроси от Заменхоф, из Есперантски пословици от Заменхоф, Страници от историята на есперантското движение в България, Из историята на работническото есперантско движение в България от Никола Алексиев; от българската литература са застъпени: народна песен, народна приказка, П. Р. Славейков, Христо Ботев, Ив. Вазов, Ст. Михайловски, Алеко Константинов, Ц. Церковски, П. П. Славейков, П. К. Яворов, Елин Пелин, Йордан Йовков, Л. Стоянов, Д. Дебелянов, Ем. п. Димитров, Хр. Ясенов, Гео Милев, Хр. Смирненски, А. Каралийчев, Г. Караславов, Орлин Василев, Хр. Радевски, Младен Исаев, Никола Йонков Вапцаров, Крум Велков. Дадени са животописни бележки за авторите с портретите им.

Надяваме се, че книгата ще намери добър прием между есперантистите. Тя ще ги подпомогне в тяхната работа, както и в подготовката им за изпитите. Добре би било да се изпратят екземпляри и на кореспондентите в чужбина, чрез което ще ги запознаем с историята на есперантското движение у нас, с борбите на народа ни и с първите представители на българското литературно творчество.

РАДИО-ПРЕДАВАНИЯ

Напомняме на нашите съидейници, че радио София предава два пъти седмично на есперанто — вторник и четвъртък от 20 часа и 50 минути (9 без 10) българско време (или 19 часа и 50 минути средно-европейско време) на къси вълни 32.50 м. Предавания в сряда на средни вълни няма.

Съидейници, обърнете внимание във вашите писма до чужбина върху новата програма на есперантските предавания, като напомните на вашите кореспонденти да слушат и да пишат за своите впечатления до радио София.

Конференции за есперанто в унгарския парламент

На есперантистите в Будапеща е разрешено да се събират в помещенията на парламента. На събранията са поканени да присъствуват висши чиновници и функционери. На едно такова събрание на 3 юни т. г. са присъствували Д-р Сцобослай, ръководител на общинската просветна служба, Д-р Г. Кемени, началник секция в М-вото на просветата, Д-р Васаци—Ковач, държавен секретар, и др. Депутатът Паул Юстус е обещал енергична подкрепа за преподаването на есперанто в училищата.

bulgara esperantisto

ОРГАН НА БЪЛГАРСКИЯ ЕСПЕРАНТСКИ СЪЮЗ и на
БЪЛГАРСКАТА ЕСПЕРАНТСКА КООПЕРАЦИЯ

Полугодишен абонамент 60 лв. • Отделен брой 10 лв.
Редактира комитет • Отг. редактор ИВ. САРАФОВ
Адрес: ул. Граф Игнатиев 2, София • Пош. чек.
сметка 1133

Първият следвоенен конгрес на полските есперантисти

Първият конгрес след войната на есперантистите в Полша се е състоял на Петдесятница т. г. в Лодз. Оживено е бил разискван въпросът за отношението към германските есперантисти. Всички говорители са подчертали, че за извършените престъпления и жестокости е виновен целият германски народ и затова е било решено да бъдат завързани сношения само с тия есперантски дружества и съюзи в Германия, които публично осъдят хитлеровата политика и правителството му.

Полски есперантисти убити от германците

Лео Белмонт от Варшава, поет и академик, умрял във варшавското „гето“, д-р Вилхелм Робин, подпредседател на ТЕКА (Всесветки есперантски лекарски съюз), един от най-старите есперантисти, убит в Бинск, Израел Лейзеровиц (Георго Верда), журналист, писател, отровен с газ в Треблинки, Леополд Дрехер (Лео Турно) от Краков, убит през 1941 в Лвов, Йозеф Литауер, адвокат от Варшава, Едуард Визенфелд от Варшава, журналист, загинал в концентрационен лагер, Луция Кукулка, свещеник от Бидгоц, проповедник на конгреса в Краков през 1931 в черквата Св. Мария и много други.

Австрийско дружество на приятелите на есперанто е основал придворният съветник Хуго Щайнер, изтърпял тежък затвор през време на хитлеровия режим. Органът на дружеството излиза от юли 1946. Почетни председатели са: канцлерът инж. Ле-

ополд Фигл, министърът на просветата Д-р Феликс Хурдес, министърът на търговията Д-р Едуард Хайнл. В списъка на почетния комитет влиза на първо място ректорът на Виенския университет д-р Лудвиг Адамович. Председател на дружеството е съветникът Хуго Щайнер.

„Helena Esperantisto“, орган на гръцките есперантисти, излиза вече 38-а година. Един номер от 8 страници с кориците струва 500 драхми. Списанието излиза двумесечно. Във книжката за май—юни е поместена статия за високото кръвно налягане от Д-р А. Стаматиадис и начин за лекуването му с настойка от маслинови листа.

Есперантски конгрес в Англия

31-ят есперантски конгрес в Англия се е състоял на 7—10 юни 1946 год. в гр. Бристол с доклад от секретаря за годишната дейност, като се е подчертало сътрудничеството между кооперативното и есперантското движение. На конгреса е присъствувал кооператор от Холандия. Той е изтъкнал думите на Д-р Едмон Прива, че кооператорите трябва да употребят силите си, за да осигурят световния мир.

Есперантски конгрес в Холандия

На 7 септември 1946 г. в гр. Утрехт се е състоял конгресът, уреден от четирите есперантски организации в Холандия, които си сътрудничат в Холандския централен есперантски комитет (Н. С. К. Е.). Представители на четирите съюза са говорили в полза на есперанто пред хилядна публика, между които е имало представители от неесперантски организации. Присъствувал е и унгарският народен представител Стефан Узургаи.

ЕСПЕРАНТО-БЪЛГАРСКИ и БЪЛГАРО-ЕСПЕРАНТСКИ РЕЧНИК с граматика, III издание, 320 страници — 300 лв.

БЪЛГАРСКА АНТОЛОГИЯ — проза и поезия, отлична читанка, 250 стр. — 400 лв.

Доставя съставителят Ив. Кръстанов, учител, Пирдоп (пош. чекова сметка 4591).

Печатница „БЕПЕГРАФ“, Опълченска 69 — София